

Dönem : 3

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 242

5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 5 nci fıkrasında yapılan değişiklik hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/408)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1121/9554

29 . 12 . 1970

MİLLET MECLİSİ BAKŞANLIĞINA

Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 24 . 12 . 1970 tarihinde kararlaştırılan «5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 5 nci fıkrasında yapılan değişiklik hakkında kanun tasarısı», gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin beşinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısına ait gerekçe

11 . 11 . 1949 tarihinde meriyete girmiş bulunan 5383 sayılı Gümrük Kanununun bâzı maddeleri 6 . 6 . 1954 tarihinde yürürlüğe giren 6290 sayılı Kanunla değiştirilmiş isede, bu kanun hâlen günün şartlarına ve ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. Bu sebeple uzun çalışmalar sonunda hazırlanan tasarı 1963 yılında Yüksek Meclise sevk olunmuştur. Ancak bu tasarrının kanunlaşması mümkün olamamıştır.

Seğimlerin yenilenmesinde bu tasarı da her defasında Yüksek Meclise sevk olunmuş isede, bu güne kadar kanunlaşmamış, 3 . 1 . 1970 tarihinde sevk olunan en son tasarı, bu konuda kurulan Geçici Komisyonunda görüşülüp Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulmuş bulunmaktadır.

Bu tasarrının, ana bir kanun olması dolayısıyla daha da uzun bir zaman alacağı tahmin edilmektedir. Oysaki sundurma ve antrepolarda ve gümrüklere müsaade edilen yerlerde uzun zamandan beri çok miktarda eşya birikmiş bulunmakta ve bunların tasfiyesine bugünkü hükümler imkân vermemektedir.

Yürürlükteki 5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 5 nci fıkrasının beşinci bendine göre, «Alicisi çıkmıyan eşya, ancak kendi ihtiyaçlarında kullanılmak şartıyla hayır derneklere parasız verilir».

Gümrük sundurma ve antrepolarında ve sair bekleme yerlerinde bulunan ve ithal veya ihraç kaydiyle satışları da yapılamıyan eşyadan bir kısmı hayır kurumlarının kendi ihtiyaçlarında kullanılacak neviden de olmadıklarından hayır kurumlarına da verilememekte ve bu eşyanın bugünkü hükümlere göre yok edilmesi gerekmektedir.

Halbuki resmî dairelerin ihtiyacı bulunan ve piyasadan sağlanan çeşitli eşyanın bu dairelere verilmesi halinde önemli ölçüde tasarruf da sağlanacaktır.

Bu nedenlerle gümrük anbarlarındaki eşyanın tiran evvel tasfiye edilerek milli servetin heder olmasının önlenmesi, anbarların boşaltılması ve bu suretle sıkışıklığın giderilmesi ve önemli ye-kûn tutan ardiye ücretlerinin doğmasına mâni olunması amacıyla yürürlükteki Gümrük Ka-nununun tasfiyeye ilişkin 126 nci maddesinin 5 nci fıkrasının beşinci bendinin değiştirilmesi zorun-luluğu hâsıl olmuş ve ekli kanun tasarısı bu nedenle hazırlanmıştır.

Tasarının maddelerine gelince;

Tasarının 1 nci maddesinde ithal veya ihraç kaydıyla satılamıyan eşyanın esas itibariyle resmî daireler ile kamuya yararlı dernekler olmak üzere iki gruba dağıtılması öngörülmüştür.

Resmî dairelere verilecek olanlar, bu dairelerin demirbaş kayıtlarına alınmakla, idare ve tas-fiyeleri demirbaş hükümlerine tabi olacağından bu konuda ayrıca tasarıya hüküm derci lüzum-suz görülmüştür.

Kamuya yararlı derneklere verilecek eşya ise; bu derneklere kuruluş maksatlarına uygun olarak kendi ihtiyaçlarında kullanılmak veya gerekli yerlere ve şahıslara dağıtılmak üzere veri-lecektir.

Bu nedenle bunların benzeri kaçak eşyanın sürümünü kolaylaştırmalarının önlenmesi mak-sa-diyle, başkalarına satılmalarının veya bir menfaat karşılığında verilmelerini men için tasarıya bir hüküm konulmuştur.

Diğer taraftan söz konusu eşya, tasarı kanunlaşdığı takdirde resmî dairelere veya kamuya yararlı derneklere parasız olarak verileceğinden, bu eşya için resmî dairelere ve kamuya yararlı derneklere ayrıca ardiye ücreti yüklenmesine de mahal kalmıyacaktır.

Tasarının ikinci maddesi, yürürlük maddesidir.

Tasarının üçüncü maddesinde de kanunu uyguluyacak merciler gösterilmektedir.

Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Gümrük ve Tekel Komisyonu

7 . 1 . 1971

Esas No. : 1/408

Karar No. : 2

Yüksek Başkanlığa

5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yapılan değişiklik hak-kında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müza-kere edildi.

Gerekeçde arz ve izah olunan hususlar, Komisyonumuzca da uygun görülmüş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle, Maliye Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Gümrük ve Tekel Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Bolu	Malatya	Rize	Bahkesir
<i>N. Bayramoğlu</i>	<i>A. Karaaslan</i>	<i>S. Z. Köseoğlu</i>	<i>M. Ş. Çavdaroğlu</i>
Kocaeli	Kocaeli	Manisa	Manisa
<i>C. Âdemoğlu</i>	<i>S. Yahşi</i>	<i>K. Şahinoğlu</i>	<i>V. Bakırlı</i>
İmzada bulunamadı			
Muğla	Muğla	Rize	Samsun
<i>İ. Oktay</i>	<i>A. Döğeri</i>	<i>S. Kumbasar</i>	<i>İ. Yalçın</i>
	İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
	Tokat		
	<i>R. Önder</i>		

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 1/408
Karar No. : 2

18 . 1 . 1971

Yüksek Başkanlığa

5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 5 nei fıkrasında yapılan değişiklik hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gereğede arz ve izah olunan hususlar, Komisyonumuzca da uygun görülerek, tasarı aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle, Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı Y.

Sözcü

Muğla

A. Buldanlı

Burdur

Söz hakkım mahfuzdur.

N. Yavuzkan

Adana

A. R. Güllüoğlu

Çanakkale

Z. Gülsen

Bolu

N. Bayramoğlu

İmzada bulunamadı

Kütahya

M. Ersoy

Bolu

M. Ş. Kiykroğlu

Uşak

O. Dengiz

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/408
Karar No. : 74

19 . 1 . 1971

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkik edilmek üzere Komisyonumuza havale buyurulan (5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 5 nei fıkrasında yapılan değişiklik hakkında kanun tasarısı) ve ön havalesi uyarınca Maliye ile Gümrük ve Tekel komisyonlarının tasarısı ile ilgili raporları, Gümrük ve Tekel ile Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldıkları oturumunda görüşüldü.

11 . 11 . 1949 tarihinde yürürlüğe konulan 5383 sayılı Gümrük Kanununun bâzı maddeleri günün icaplarına göre 6290 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ise de, her geçen gün değişik şekilde ortaya çıkan meselelerin çözümünde arzulanan reform yapılamamıştır. Bu maksatla zaman zaman Meclislere sevk edilen tasarılar da çoğu kez muhtelif ârizi sebeplerle gündemde kalmış, devre geçmiş ve dolayısıyla kanunlaşma imkânı bulunamamıştır.

Bu tasarı gümrüklerimiz ve dolayısıyla ekonomimizle ilgili ve halli muacceliyet iktisabeden bir hususu temin zımında hazırlanmıştır.

Şöyle ki,

Halen mer'î kanunun 126 ncı maddesinin 5 nei fıkrası, gümrük ambarlarında sundurma ve emsali yerlerde biriken eşyanın sarfını «alicısı çıkmıyan eşyanın, ancak kendi ihtiyaçlarında kullanılmak şartıyla hayır derneklerine parasız verilir» şeklinde hükme bağlamıştır.

Bu fıkra hükmünden de anlaşılacağı üzere hayır derneklerinin iş ve ihtiyacını karşılamıyan nitelikteki eşya yurt ekonomisinde yararlı olsa dahi bu hüküm muvacehesinde âtil bir halde antrepolarında bekletilecektir.

Halbuki birikmiş eşyalar içerisinde resmî kuruluşların istifadesine verilebilecek çok miktarda dolayısıyla kanunlaşma imkânı bulamamıştır.

Bunların yurt ekonomisinde sarfı iki yönlü fayda temin edecek hem antrepo ve depolardaki sıkışık durum giderilecek ve hem de büyük ölçüde tasarruf sağlanmış olacaktır.

Bu gerekçe tahtında hazırlanan tasarı üzerinde yapılan görüşmelerde tasarinın değiştirilen 6 ncı bendindeki resmî daireler ve İktisadi Devlet Teşekkülleri deyimleri içerisinde sarih olmamakla beraber belediyelerin de kastedildiği dolayısıyla, ayrıca, maddeye (belediye) ibaresinin ilâvesi yerine bu hususun teyidi zmnında raporumuza derci uygun görülerek,

Kanun başlığı evveliyetle kanun tekniği yönünden sonra cümle tertibi bakımından tasarinın 1 ne maddesindeki değiştirişe tabi tutulan hususları ilk nazarda yansıtabilmesi nedeniyle bu maddeye uygun şekilde yeniden düzenlenmiş,

1, 2 ve 3 ncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Rizo <i>E. Akçal</i>	Başkan V. İçel <i>C. Okyayuz</i>	Sözcü Ankara <i>M. K. Yılmaz</i>	Kâtip Erzurum <i>R. Danışman</i>
Adıyaman <i>Y. Z. Yılmaz</i>	Ankara <i>H. Balan</i>	Ankara <i>C. Yorulmaz</i>	Balıkesir İmzada bulunamadı <i>C. Bilgehan</i>
Bolu <i>H. İ. Cop</i>	Çorum <i>A. Topçubaşı</i>	Denizli <i>H. Oral</i> İmzada bulunamadı	Elâzığ <i>Ö. F. Sanaç</i>
Hatay <i>H. Özkan</i>	İzmir <i>M. Akan</i>	İzmir <i>A. N. Erdem</i>	Kars <i>K. Okyay</i>
Kastamonu <i>H. Tosyalı</i>	Malatya <i>H. Gökçe</i>	Manisa <i>H. Okçu</i>	Manisa <i>M. Erten</i>
Maraş <i>A. İmamoğlu</i>	Niğde <i>M. N. Çerezci</i>	Samsun <i>İ. Kılıç</i>	Tokat <i>İ. H. Balcı</i> İmzada bulunamadı
Trabzon <i>A. R. Uzuner</i>	Yozgat <i>İ. Kapısız</i>	Zonguldak <i>K. Nedimoğlu</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 5 nci fıkrasında yapılan değişiklik hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 2 . 5 . 1949 tarih ve 5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 6290 sayılı Kanunla değiştirilen 5 nci fıkrasının altıncı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bu suretle alıcısı çıkmıyan (veya ihraç kaydı ile satıldığı halde süresi içerisinde memleketten çıkarılmıyan eşya, ihtiyaçlarında kullanılmak üzere resmî dairelere (İktisadi Devlet Teşekkülleri dâhil) veya satılmamak ve her ne ad altında olursa olsun menfaat karşılığında başkalarına devir edilmemek şartları ile kamuya yararlı derneklerin genel merkezlerine parasız verilir ve bu eşya için her ne nam ve suretle olursa olsun ardiy ticreti aranmaz.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

24 . 12 . 1970

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>H. Dinçer</i>
Adalet Bakanı <i>Y. Z. Önder</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>
Maliye Bakanı <i>M. Erez</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Oğuz</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>V. Â. Özkan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Birincioglu</i>
Çalışma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Sanayi Bakanı <i>S. Kılıç</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>H. Nakipoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>T. Kapanlı</i>

BÜTÇE PLÂN KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

5383 sayılı Gümrük Kanununun 126 ncı maddesinin 5 nci fıkrasının 6 ncı bendinde yapılan değişiklik hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı <i>H. Atabeyli</i>	Devlet Bakanı <i>T. Bilgin</i>
İçişleri Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>	Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayan</i>
Bayındırlık Bakanı <i>T. Gülez</i>	Ticaret Bakanı <i>G. Titrek</i>
Tarım Bakanı <i>İ. Ertem</i>	Ulaştırma Bakanı V. <i>N. Mentese</i>
En. ve Ta. Kay. Bak. V. <i>N. Mentese</i>	Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Cevheri</i>
Orman Bakanı <i>H. Özalp</i>	Genç. ve Spor Bakanı <i>İ. Sezgin</i>